

## Abstrakt

Řasnici (Strepsiptera) jsou obligátně endoparazitickým řádem hmyzu s kosmopolitním rozšířením, který je sesterskou linií brouků (Coleoptera). V současnosti je známo jen zhruba 600 druhů, přesto mají velmi široké hostitelské spektrum. Parazitují na sedmi skupinách hmyzu (Thysanura, Orthoptera, Blattodea, Mantodea, Hemiptera, Diptera, Hymenoptera).

K nejodvozenějším skupinám řasníků patří čeleď Xenidae. Její zástupci parazitují na žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera: Aculeata) tří čeledí (Vespidae, Sphecidae, Crabronidae). V porovnání s bazálnějšími skupinami řasníků jsou u druhů čeledi Xenidae velmi dobře známí hostitelé, proto je tato skupina vhodným objektem pro studium evoluce hostitelské specializace.

Na základě molekulárních analýz tří genů byla zrekonstruována fylogeneze čeledi Xenidae. Dále bylo provedeno mapování ancestrálních stavů hlavních hostitelských skupin a biogeografických oblastí pomocí dvou metod (maximální parsimonie, maximální věrohodnost).

Podle výsledků vychází čeleď Xenidae jako monofyletická skupina, která vznikla ve Starém světě. Na některé hostitelské skupiny došlo k přeskoku vícekrát nezávisle na sobě. To výrazně mění dosavadní představy o evoluci hostitelské specializace a vyžaduje taxonomickou revizi. V rámci této čeledi došlo k několika přeskokům mezi Starým a Novým světem. Podařilo se také rozlišit více než 60 druhů, z nichž mnoho je pravděpodobně dosud nepopsaných.

**Klíčová slova:** Strepsiptera, Xenidae, fylogeneze, hostitelská specializace, fylogeografie, hostitelská specifita, druhová diverzita